

NOTAT

6. juni 2023
/EGK

Sag 2023-5643

Høringsnotat vedrørende udkast til bekendtgørelse om ændring af bekendtgørelse om støtteberettigelse, regnskab, revision og kontrol m.v. i forbindelse med udbetaling af tilskud fra Den Europæiske Regionalfond, Den Europæiske Socialfond Plus og Fonden for Retfærdig Omstilling

ERHVERVSSTYRELSEN

Vejlsøvej 29
8600 Silkeborg

Tlf. 35 29 17 00

CVR-nr 10 15 08 17

E-post de@erst.dk

www.erst.dk

ERHVERVSMINISTERIET

1. Indledning

Formålet med ændringsbekendtgørelsen er bl.a. at præcisere reglerne om krav om tilbagebetaling, herunder perioden for mulige tilbagebetalingskrav, præcisering af afbrydelser, samt hvad der forstås ved en slutfregning. Det fremgår af udkastet, at Erhvervsstyrelsen kan kræve et allerede udbetalt tilskud tilbagebetalt helt eller delvist fra tilsagnsmodtager indtil seks år efter den dato, hvor der er foretaget slutfregning over for projektet på baggrund af det endelige projektregnskab.

Derudover præciseres det med udkastet, at støtteberettigede naturalydelse alene omfatter tilfælde, hvor SMV-ejere eller iværksættere udtager eller udbetaler løn til sig selv fra egen virksomhed, samt underhold. Der bliver således ensartethed med reglerne i Erhvervsstyrelsens vejledning om støtteberettigelse.

Et udkast til bekendtgørelsen har været i offentlig høring fra den 19. april 2023 med høringsfrist den 17. maj 2023. Udkastet blev sendt i høring hos i alt 195 myndigheder, organisationer m.v. Der er modtaget høringssvar fra 13, hvoraf 5 har haft bemærkninger til bekendtgørelsesudkastet.

Høringens væsentligste bemærkninger til de enkelte emner i bekendtgørelsesudkastet gennemgås og kommenteres nedenfor.

2. Generelle bemærkninger

Den offentlige høring har alene resulteret i konkrete bemærkninger og forslag til ændringer.

3. Bemærkninger til konkrete emner

Der er givet bemærkninger til følgende forhold i bekendtgørelsesudkastet:

1. Forslag til ændring af § 35 a
2. Mulighed for kontrol af projektets indhold og regnskaber inden eller ved projektets afslutning
3. Forslag om at genoverveje forlængelse af tilbagebetalingsfristen til seks år

Erhvervsstyrelsens bemærkninger til høringssvarene fremgår nedenfor, herunder hvorvidt de giver anledning til ændringer i bekendtgørelsesudkastet.

3.1 Forslag til ændring af § 35 a

GTS-foreningen foreslår, at det fjernes fra bekendtgørelsesudkastet, at tilskud kan bortfalde helt eller delvist, hvis projektet ikke når de forudsatte resultater. GTS-foreningen henviser til, at risikoen for bortfald af tilskud begrænser graden af udvikling og nyskabelse i visse projekter, da specifikke resultater ikke kan garanteres i udviklingsprojekter. De finder, at sætningen er unødvendig, da kontrol i form af løbende opfølgning på resultaterne bør være tilstrækkelig. Dertil foreslår man, at afsnittet fra bekendtgørelsesudkastet, hvor tilskud kan bortfalde helt eller delvist, hvis forudsætningerne for tilsagn om tilskud i øvrigt er væsentligt ændrede, udgår, idet man finder formuleringen ”væsentligt ændrede” uensigtsmæssig og henviser til, at formuleringen kan fortolkes på flere måder. Derfor opfordrer man til at opliste de forhold, der kan føre til bortfald af tilskud.

Erhvervshus Midtjylland foreslår på vegne af alle Erhvervshusene at genoverveje bestemmelsens indhold i forhold til at præcisere i hvilket omfang og under hvilke nærmere omstændigheder, bestemmelsen håndhæves, idet man finder, at bestemmelsen i sin nuværende formulering medvirker til at øge operatorers risiko, da der kan opstå eksterne omstændigheder (såsom energikrise, Covid-19 m.v.), som kan påvirke målopfyldelsen.

Kommentar

Erhvervsstyrelsen vil indledningsvis bemærke, at der ikke er tale om nye regler, men derimod en gengivelse af allerede gældende bestemmelser, der gælder for EU-finansierede projekter. Formålet er således at give et bedre overblik over, hvornår der kan kræves tilbagebetaling af EU-tilskud (og eventuel national medfinansiering).

Det fremgår således af lovbekendtgørelse nr. 160 af 7. februar 2019 om administration af tilskud fra Den Europæiske Regionalfond og Den Europæiske Socialfond med senere ændringer, at tilskud kan bortfalde helt eller delvist, og at et allerede udbetalt tilskud kan kræves tilbagebetalt helt eller delvist, eventuelt med tillæg af renter, hvis det bl.a. konstateres, at projektet ikke når de forudsatte resultater, eller hvis forudsætningerne for tilskud i øvrigt er væsentligt ændrede. Der er derfor behov for at fastsætte tilsvarende regler herom i bekendtgørelsen.

Med hensyn til det af GTS-foreningen og Erhvervshusene anførte bemærkes det, at andre indstillingsberettigede udvalg, herunder Danmarks Erhvervsfremmestyrelse og indstillingsudvalget for FRO, kan stille krav om, at projekter med tilskud fra EU's fonde skal føre til et bestemt resultat. Erhvervsstyrelsen vurderer derfor, at der er behov for at have en bestemmelse om, at tilskud kan bortfalde helt eller delvist, hvis projektet ikke når de forudsatte resultater. Det er ikke vores praksis at stille krav om, at projektet skal nå bestemte forudsatte resultater for at kunne opnå tilskud, men der er behov for bestemmelsen i tilfælde af, at der stilles krav herom i annoncering af puljen.

Med hensyn til påvirkningen fra eksterne faktorer såsom kriser m.v. bemærkes det, at såfremt et projekt i projektperioden bliver opmærksom på, at det ikke er muligt at nå de forudsatte aktiviteter, output eller resultater, forudsættes det, at projektet går i dialog med Erhvervsstyrelsen om at tilpasse projektet til nye forhold.

Vedrørende det af GTS-foreningen anførte i forhold til formuleringen "væsentligt ændrede" bemærkes det, at det netop er præciseret i bestemmelsen, hvilke forhold der kan medføre, at forudsætningerne for tilsagn i øvrigt er væsentligt ændrede og derfor kan medføre tilbagebetaling af tilskud. Det omfatter bl.a. tilfælde, hvor tilskudsmodtager går konkurs, træder i likvidation, tages under rekonstruktionsbehandling, eller der foretages udlæg eller arrest hos tilskudsmodtager. Erhvervsstyrelsen vurderer, at der er behov for at fastholde, at der kan være øvrige økonomiske forhold, som kan skade EU-budgettet, og som derfor kan medføre tilbagebetaling af tilskud.

Indstilling

Erhvervsstyrelsen vurderer, at bemærkningerne fra GTS-foreningen og Erhvervsstyrelsen ikke bør give anledning til ændringer, hvorfor det indstilles, at bekendtgørelsesudkastet opretholdes uændret.

3.2 Mulighed for kontrol af projektets indhold og regnskaber inden eller ved projektets afslutning

Region Nordjylland henstiller til, at der tilrettelægges en effektiv og hensigtsmæssig kontrol af projektets regnskaber ved projektets afslutning, da det er indgribende for virksomheder at blive mødt med et tilbagesøgningskrav i seks år efter endelig afregning, idet man finder, at muligheden kun bør anvendes i tilfælde, hvor det vil virke stødende, hvis virksomheden beholder tilskuddet, og at det i øvrigt ikke kan tilregnes Erhvervsstyrelsen, at kravet ikke er blevet gjort gældende tidligere.

Business Regions North Denmark og KL finder på tilsvarende vis, at det er problematisk, at der kan gå op til seks år, før der stilles krav om tilbagebetaling, hvorfor man henstiller til, at der reageres hurtigst muligt og inden slutafregning, hvis planen ikke følges eller resultater udebliver.

Kommentar

Erhvervsstyrelsen er helt enig i, at en veltilrettelagt, effektiv og hensigtsmæssig kontrol af projekterne er væsentligt for at sikre, at flest mulige forhold undersøges og afklares, inden projektet lukker, idet efterfølgende krav mod tilsagnsmottagere kan have store konsekvenser for både tilsagnsmottagere og virksomheder. Derfor bestræber Erhvervsstyrelsen sig også på, at flest mulige forhold er afklaret ved projekts afslutning. Dertil skal det bemærkes, at EU-finansierede projekter (og Erhvervsstyrelsens forvaltning) løbende kontrolleres af både revisionsmyndigheden, Europa-Kommissionen og Den Europæiske Revisionsret m.fl., hvilket kan medføre, at der identificeres forhold, som skal korrigeres og dermed tilbagesøges af Erhvervsstyrelsen flere år efter projekternes lukning.

Vedrørende det af Region Nordjylland anførte bemærkes det, at et krav om tilbagebetaling som det helt klare udgangspunkt kun kan fremsættes over for tilskudsmodtager, som hæfter for et eventuelt tilbagebetalingskrav overfor

Erhvervsstyrelsen. Vedrørende det af Business Regions North Denmark og KL anførte bemærkes det, at projekter med tilskud fra EU's fonde indsender halvårslige afrapporteringer til Erhvervsstyrelsen. Det betyder, at Erhvervsstyrelsen løbende vurderer fremdriften af projektets aktiviteter og output, og at der løbende er dialog med tilskudsmodtager om målopfyldelsen. Det er Erhvervsstyrelsens vurdering, at det giver mulighed for at reagere hurtigst muligt, hvis målopfyldelsen udebliver.

Indstilling

Erhvervsstyrelsen vurderer, at bemærkningerne ikke bør give anledning til ændringer, hvorfor det indstilles, at bekendtgørelsesudkastet opretholdes uændret.

3.3 Forslag om at genoverveje forlængelse af tilbagebetalingsfristen til seks år

Erhvervshus Midtjylland foreslår på vegne af alle Erhvervshusene, at baggrunden for og konsekvenserne i forhold til forlængelse af perioden for at kunne rette tilbagebetalingskrav overfor tilskudsmodtager genovervejes, idet der henvises til, at artikel 82 i Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) 2021/1060 af 24. juni 2021 vedrører opbevaring af bilag og ikke fastsætter et krav om tilbagesøgning, ligesom artikel 3, stk. 3 i Rådets forordning (EF, Euratom) nr. 2988/95 af 18. december 1995 ("svigforordningen") alene giver mulighed for at fastsætte en længere forældelsesfrist end fire år, men som ikke fastsætter et egentligt krav herom.

Kommentar

Erhvervsstyrelsen bemærker indledningsvist, at en forældelsesfrist på seks år kan virke meget lang og indgribende over for tilsagnsmottager, da dansk rets almindelige forældelsesregler opererer med en frist på tre år. På grund af EU-reglernes rammer, med efterfølgende kontrol fra adskillige instanser, er det Erhvervsstyrelsens vurdering, at det er nødvendigt med en længere forældelsesfrist for at sikre statskassen mod tab, da forhold, som kan tilskrives en økonomisk aktørs handling, bør sanktioneres. Det stiller selvfølgelig også krav til, at Erhvervsstyrelsen har en effektiv og hensigtsmæssig kontrol af projekterne, inden de afsluttes.

Det bemærkes i den forbindelse, at det fremgår af artikel 82 i Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) 2021/1060 af 24. juni 2021, at forvaltningsmyndigheden skal sikre, at bilag opbevares i 5 år fra den 31. december i det år, hvor den sidste betaling til tilskudsmodtager er foretaget. For at sikre den nødvendige dokumentation i tilfælde af kontrol fra Europa-Kommissionen, er det nødvendigt for Erhvervsstyrelsen at fastsætte krav om, at tilskudsmodtager opbevarer projektrelevante bilag, ligesom der altså kan blive nødvendigt at tilbagesøge uretrettiget udbetalte tilskud.

Det har tidligere fremgået af tilskudsmodtagers vilkår, at bilag skal opbevares i 5,5 år, men Erhvervsstyrelsen vurderer, at der er behov for at forlænge fristen til seks år for at kunne opfylde sine forpligtelser over for EU-Kommissionen i henhold til de nye forordninger for perioden 2021-2027.

Indstilling

Erhvervsstyrelsen vurderer, at bemærkningerne ikke bør give anledning til ændringer, hvorfor det indstilles, at bekendtgørelsesudkastet opretholdes uændret.

4. Oversigt over hørte organisationer, myndigheder m.v.

3F – Fagligt Fælles Forbund, Advokatsamfundet, Akademiet for de Tekniske Videnskaber (ATV), Akademikerne (AC), A-kassen for selvstændige (ASE), Arbejderbevægelsens Erhvervsråd, Arbejdsgiverne, Arbejdsmarkedets Feriefond, ASNETboard, Beskæftigelsesministeriet, Beskæftigelsesrådet, Bornholms Regionskommune, Business Regions, Business Regions - Business Region Esbjerg, Business Regions - Business Region Midtvest, Business Regions - Business Region North Denmark, Business Regions - Business Region Aarhus, Business Regions - Byregion Fyn, Business Regions – Trekantområdet, Business Regions - Udvikling Fyn, Business Regions - UdviklingsRåd Sønderjylland, Børne- og Undervisningsministeriet, CenSec, CLEAN, CO-industri, Concito, Copenhagen FinTech, Danhostel, DANIAMet, Danish Export Association, Danish Life Science Cluster, Danish Sound Cluster, Danmarks Almene Boliger (BL), Danmarks Forsknings- og innovationspolitiske råd, Danmarks Naturfredningsforening, Danmarks Rejsebureau Forening, Danmarks Restauranter og Caf er, Danmarks Statistik, Dansk Arbejdsgiverforening (DA), Dansk Biotek, Dansk Byggeri, Dansk Erhverv, Dansk Erhvervsfremme (DEF), Dansk Industri (DI), Dansk Iværksætter Forening, Dansk Kyst og Naturturisme, Dansk Metal, Dansk PersonTransport, Dansk Socialrådgiverforening, Dansk Turismefremme, Danske Advokater, Danske Annoncører og Markedf rere, Danske Arkitektvirksomheder, Danske Destinationer, Danske Erhvervsakademier, Danske Erhvervsskoler og -Gymnasier, Danske Handicaporganisationer, Danske Havne, Danske Professionshøjskoler, Danske Rederier, Danske Regioner, Danske Revisorer (FSR), Danske Universiteter, De Regionale Arbejdsmarkedsråd Fyn og Sydjylland, De Regionale Arbejdsmarkedsråd Hovedstaden, Sjælland og Bornholm, De Regionale Arbejdsmarkedsråd Nordjylland, Vestjylland og Østjylland, Den Danske Akkrediteringsfond (DANAK), Den Sociale Investeringsfond, Den Sociale Kapitalfond, Destination Bornholm, Destination Fjordlandet, Destination Fyn, Destination Himmerland, Destination Kystlandet, Destination Limfjorden, Destination Nord, Destination Nordvestkysten, Destination Sj lland, Destination SydkystDanmark, Destination Sønderjylland, Destination Trekantsområdet, Destination Vadehavskysten, Destination Vesterhavet, DigitalLead, DJ F, Domstolsstyrelsen, EKF Danmarks Eksportkredit, Energy Cluster Denmark, Erhvervsanken vnet, Erhvervshus Fyn, Erhvervshus Hovedstaden, Erhvervshus Midtjylland, Erhvervshus Nordjylland, Erhvervshus Sj lland, Erhvervshus Sydjylland, Europakommissionen, DG Beskæftigelse, Europakommissionen, DG Regionalpolitik, Fagbevægelsens Hovedorganisation (FH), Fagligt Internationalt Center (FIC), Feriehusudlejernes Brancheorganisation, Finans Danmark, Finansministeriet, Finanstilsynet, Fonden for Entreprenørskab, Food & Bio Cluster Denmark, Forbrugerrådet Tænk, Foreningen af Forlystelsesparker i Danmark, Foreningen af Rådgivende Ingeniører (FRI), Forsikring og Pension, Forsvarsministeriet, Friluftsrådet, Gate21, God Adgang, Godkendt Teknologisk Service (GTS), GRAKOM, Greater Copenhagen, Green Hub Denmark, Green Power Denmark, Green Key, HK Danmark, HK HORESTA, IDA, Indenrigs- og boligministeriet, Innovationsfonden, Institut for Menneskerettigheder, Interreg North Sea Region, Investeringsfonden for Udviklingslandene (IFU), IT-Branchen, Justitsministeriet, Karrierepartner og A-kasse for højtuddannede i erhvervslivet (CA), Kirkeministeriet, Kirkens Korshær, Klima-, Energi- og Forsyningsministeriet, Klimarådet, Kommunernes Landsforening (KL), Konkurrence- og Forbrugerstyrelsen, Kooperationen, Koordinationsgruppen for LAG,

Kulturministeriet, Landbrug & Fødevarer, Landdistrikternes Fællesråd, Lederne, Lifestyle & Design Cluster, Lægemedelindustriforeningen (Lif), MADE, Medicoindustrien, Meet Denmark, Miljøministeriet, Ministeriet for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri, Odense Robotics, Opfinderforeningen, Organisationen Danske Museer, Overvågningsudvalget for Fonden For Retfærdig Omstilling, Overvågningsudvalget for strukturfonde, Patent- og Varemærkestyrelsen, PTU (Landsforeningen af Polio-, Trafik- og Ulykkesskadede), Region Hovedstaden, Region Midtjylland, Region Nordjylland, Region Sjælland, Region Syddanmark, Rigsrevisionen, Rådet for Grøn Omstilling, Rådet for socialt udsatte, Sammenslutningen af Danske Småøer, SAS, Sikkerhedsstyrelsen, Skatteministeriet, SMVdanmark, Social-, Bolig- og Ældreministeriet, Sport Event Denmark, State of Green, Statens Byggeforskningsinstitut, Statsministeriet, Styrelsen for Arbejdsmarked og Rekruttering, Sund & Bælt, Søfartsstyrelsen, Team Effektiv Regulering, Tekniq, The Trade Council, Transportministeriet, Turismeforskerne i Danmark (TiD), Turisterhvervets Samarbejdsforum, Turistførerforeningen, Uddannelses- og Forskningsministeriet, Udenrigsministeriet, Udlændinge- og Integrationsministeriet, Vision Denmark, VisitDenmark, VækstFonden, We Build Denmark, Wonderful Copenhagen.

Følgende organisationer har afgivet høringsvar

Arbejdsmarkedets Feriefond
Business Region North Denmark
CenSec
Danmarks Almene Boliger (BL)
Dansk Arbejdsgiverforening
Danske Erhvervsskoler og – gymnasier
Erhvervshus Midtjylland
Forbrugerrådet Tænk
Foreningen af Rådgivende Ingeniører
Godkendt Teknologisk Service (GTS)
Kommunernes Landsforening (KL)
Maritime Uddannelser
Region Nordjylland